

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο, γεια σου.

Ιούλιος, κατακαλόκαιρο κι εμείς στο χειμώνα. Ιούλιος, Αυγούστος ακούς τα ονόματα και το μυαλό σου πάει στη θάλασσα! Το δικό μου πάει σε κείνη τη θάλασσα την γαλανή, την παιγνιδιάρη, την καθαρή, την φιλική, τη φιλόξενη.

Η Αυστραλία φημίζεται και προβάλεται και περπαφανεύεται για τις ακρογιαλιές της, αλλά, επέτρεψέ μου να πω «ευχαριστώ, ας λείπει το βύσιννο, δεν θα πάρω.»

Τα περισσότερα χρόνια μου τα έχω ζήσει εδώ. Και συνήθισα και προσαρμόστηκα και εκτίμησα και αγάπησα. Δεν φίλιωσα με τη Θάλασσα! Δεν μπόρεσα, δεν μπορώ να την αγαπήσω. Μου είναι πάντοτε ψυχρή σαν τους ακατάδεχτους ανθρώπους. Άγρια, ωκεανός και πάντοτε κρύα. Βάλε και τη σύγκριση με κείνη τη μεσογειακή, την καταγάλανη, την παιγνιδιάρη.

Μια φορά, δεν το ξεχνάω, με φίλους πατριώτες και Αυστραλούς, σε ένα γραφικό μικρό κολπίσκο, μου λέει ένας φίλος Αυστραλός «αυτό δεν είναι θάλασσα, είναι λίμνη, τόσο ζεστή, τόσο γαλήνια».

Η θάλασσα η ελληνική. Εκείνη η θάλασσα... με φέρνει στο χτές, στα παιδικά τα χρόνια. Η θύμηση της πρώτης επαφής με τη θάλασσα, εκείνη η παιδική απορία πως τόσο νερό και πού στέκεται, που μαζεύεται όλο; Μπορεί να γελάμε τώρα, αλλά αν σκεφτούμε, αν μπορούσαμε να κατανοήσουμε το παιδικό μυαλό και τις εμπειρίες με τις οποίες ωριμάζει ένα παιδί. Σαν παλιό παραμύθι, θυμάμαι τα πρώτα ταξίδια με το τρένο, τα μικοτάξια της γιαγιάς στα λουτρά.

Μεγάλη υπόθεση, μεγάλη περιπέτεια για τη γιαγιά και μεγαλύτερη η εμπειρία για μας που μας έπαιρνε καμιά φορά μαζί της. Το ταξίδι το μεγάλο ήταν 12 χιλιόμετρα, μεγάλο ταξίδι σου λέω. Ήταν τα τρένα, μεγάλη και σοβαρή η συμμετοχή και η επίδραση της σιδηροδρομικής επικοινωνίας εκείνου του καιρού. Το χωριό μου είναι κωμόπολη στον κάμπο, στο κέντρο σχεδόν του Ακροτήριου Χελωνάτας, δυτικά από την κεντρική οδική ή σιδηροδρομική σύνδεση Πάτρα- Πύργο-Καλαμάτα. Για τη σύνδεση της Κυλήνης και των Λουτρών Κυλήνης που λέγονται και Λίντζι την καλοκαιρινή περιόδο, που μόνο τότε λειτουργούσαν τα λουτρά, είχε ένα τοπικό σιδηρόδρομο.

Ο σιδηρόδρομος αυτός χωριζόταν στα δύο στο χωριό μου, ένα για την Κυλήνη και ένα για τα Λουτρά. Μεγάλη διασκέδαση για μένα που έβλεπα τα τρένα από το χτύμα μας κι ο παπούλης, μου έφερνε άδεια κουτιά τσιγάρων, ήτανε τα (toys) μου εκείνα τα τρένα. Εκεί ήτανε και η αφετηρία για τα ταξίδια της γιαγιάς, με δυο άλλες χωριανές.

Μεγάλα ταξίδια, μεγάλες ετοιμασίες, μεγάλες

χαρές για μένα, όταν είχα την τύχη να με πάρει κοντά. Και εμπειρίες, τα τόσα, τα διαφορετικά που έβλεπα, που γνώριζα. Πόσο σημαντικό για ένα παιδί να μαθαίνει, να γνωρίζει, να ζει για πρώτη φορά κάτι καινούριο. Και πόσο σημαντικές οι μνήμες, οι τέτοιες μνήμες της νεανικής ζωής. Κι ήτανε και πρώτη επαφή με τη θάλασσα, μεγάλη απορία, αξέχαστη εμπειρία. Πώς είναι δυνατόν τόσο νερό, τόσο πολύ νερό. Γυρίζεις πίσω στο χρόνο και βρίσκεις, κάτι τόσο όμορφο που έζησες και το βρίσκεις παραπεταμένο εκεί στην άκρη ανάμεσα στα σημαντικά που έχεις να θυμάσαι από τη δύσκολη πορεία της ζωής. Έτσι σαν κάποια χάρδια, σαν χάρτινες βαρκούλες που σου έφτιαχε ο πατέρας, τις έβαζες στο νερό κι έβλεπες τον εαυτό σου καπετάνιο караβοκύρη, ταξιδευτή. Και κείνη η θάλασσα, η απορία της παιδικής ηλικίας σου έρχεται ανάμνηση ολόχαρη, για τις ώρες που έζησες νέος σε καλοκαίρια περασμένων χρονολογιών.

ΣΥΝΕΠΕΙΑ

Τώρα που τα φαινόμενα εξανεμίστηκαν

Κι οι άνθρωποι μας τό'παν καθαρά

Πως κοροϊδεύουν αλλήλους,

τώρα που τα ονειρα ταξίδεψαν,

κι η ανθρώπινη φύση απέδειξε τη δύναμή της,

τώρα που δεν απόμεινε έρεισμα

για τη δειλία και τη διαφυγή

ας συγκεντρωθούμε τώρα

σε κάποιο σημείο, σε κάποια θέση.

Αν αποζητάμε ακόμα

Τα εισαγωγικά στη λέξη άνθρωπος.

Συνέπεια είναι η βάση,

Το βάθρο, το θεμέλιο.

Από κει θα δούμε τον κόσμο.

Να περνάει, να καμαρώνει ή

Να φιδοσέρνεται.

Μόνο θυμήσου,

Πρέπει να υπηρετήσουμε

Τη συνέπεια. Πρέπει.

Χωρίς αυτή πώς θα μπορέσουμε

Να σταθούμε όρθιοι;

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα φίλε Γρηγόρη,

Αν κάποιος ερευνητής εξετάζε προσεκτικά τα γονίδια του Έλληνα, είμαι σίγουρος πως θα εύρισκε και ένα γονίδιο για το πάθος του Έλληνα με την θάλασσα, από τότε που κατοικήθηκε η πατρίδα μας στην αρχαιότητα.

Και πώς ήταν δυνατόν να μην αγαπήσουν οι Έλληνες τη θάλασσα, όχι μόνο για την ομορφιά της, αλλά και σαν πηγή ωφέλιμης διατροφής με τα ψάρια της και τα θαλασσινά της γενικά; Η θάλασσα ήταν χρήσιμη για το εμπόριο με άλλες χώρες, αλλά και για την εθνική ασφάλεια όταν κινδύνευε Ελλάδα από εισβολείς.

Για μένα η θάλασσα, όπως εσένα, ήταν η πιο όμορφη οικογενειακή ψυχαγωγία και θυμάμαι τις διακοπές μας στην Μαντάρα της Αλεξάνδρειας, ένα παραθαλάσσιο προάστιο κοντά στην Μοντάζα όπου ήταν το θερινό παλάτι του βασιλιά Φαρούκ. Ο οποίος χρησιμοποιούσε δική του αμαξοστοιχία και επειδή οι σιδηροδρομικές γραμμές ήταν έξω από το εξοχικό μας, περνούσε τακτικά μπροστά μας.

Όταν ακούγαμε τον θόρυβο της βασιλικής αμαξοστοιχίας, η θεία Ζαχαρώ έκοβε ένα λουλούδι από τον κήπο, το έβαζε στο αυτί της και πλησίαζε πολύ κοντά τις ράγες για να χαιρετήσει τον Φαρούκ! Πολλές φορές συζητήσαμε τί θα σκεπτόταν ο βασιλιάς βλέποντας μια άγνωστη και ευτραφή κυρία να τον χαιρετά με ένα λουλούδι στο αυτί της...

Όταν δεν βρισκόμασταν στο εξοχικό, καλοκαιρινή εκδρομή μας τις Κυριακές ήταν βαρκάδες μέσα στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας. Νοικιάζαμε μια βάρκα για να μας μεταφέρει σε τοιμεντένιους ογκόλιθους που προστάτευαν το λιμάνι. Ο αιγύπτιος βαρκάρης που μας είχε τακτικούς πελάτες, στη διαδρομή φώναζε ελληνικά στη μάνα μου «Κυρία Φωτεινή κράτα το σκοινί» εννοώντας το σκοινί δεμένο στα πανιά που καθόριζαν την πλεύση.

Όταν φτάναμε στους ογκόλιθους με τις φιλικές οικογένειες, τα παιδιά αρχίζαμε το κολύμπι στα βαθιά νερά του λιμανιού, οι πατέρες ετοιμάζαν τα καλάμια για ψάρεμα και οι μανάδες μας έστρωναν στο έδαφος τα τραπεζομάντηλα για τις νόστιμες σπεσιαλιτέ τους που είχαν μαγειρέψει.

Κάτι παρόμοιο συναντήσαμε στο... Κουρνέλι (Kurnell), όταν ήρθαμε στο Σίδνεϊ και το πάρκο του γέμιζε από ελληνικές οικογένειες με τα μαγνητόφωνά τους για τους ελληνικούς χορούς όταν άρχιζε το κέφι, με τα τάβλια και τις τράπουλες, με τις μπίρες και τα φαγητά με το μεθυστικό άρωμα των γεμιστών και των ντολμάδων, που ανταγωνίζονταν τα μπαρμπεκιού. Αξέχαστα χρόνια φίλε Γρηγόρη, που έφυγαν και δεν γυρίζουν πια, όπως τραγουδά ο ποιητής....